

BREV MENN

Redigert av
**ROLV
HØILAND**

Vi betaler 200
Navn og adres
Redaksjonen i
Vi kan dessver

108776

VAR QUISLING FEIG?

VI MENN hadde en serie i nr. 39 til 41 om Quislings siste dager. Fangevokter Per Anker Jacobsen

nevner at Quisling var for feig til å rømme, både fra cella og livet.

Faktisk hadde Quisling hatt anledning til å rømme. Den 7.5.1945 ble han tilbudt å fly til Spania med Belgias Leon Degrelle. Men Quisling, som mente han hadde gjort en god innsats for sine landsmenn, sa nei takk. Han regnet med å bli behandlet rettferdig, og ma nok ha opplevd alt som ble foretatt for å hindre at han skulle begå selvmord, som sjikane.

Det er riktig at Quisling var skuffet over behandlingen. Under rettsaken fortalte han at han var gått ned 18 kg på en måned. En skulle ventet at lagmannen hadde bemerket at et så stort vekttap på så kort tid ikke var mulig. Det er mer enn hva man ventet å tape i vekt på en måned ved total faste hvis man ikke arbeider. Men lagmann Solem fant det helt i sin orden, og svarte: "Det er mange av oss andre som har tatt av mer under okkupasjonstiden". (Men neppe på en måned!)

Aldri har det vært så mange norske fanger i Norge som den sommeren, aldri hadde så stor prosent av fangene beri-beri. For Quislings del førte det til at han som beskrevet gikk ustø ut av bilen etter sin siste biltur. Beri-berien ga ham ved siden av gangvansker også synsproblemer. Når han fikk B-vitamin-sprøyter, var det for å gjøre godt noe av skaden manglende mat, f.eks. brød, hadde gitt ham. Han og de andre fangene den sommeren led nød!

Fengselslege Jon Leikvam, utnevnt for okkupasjonstiden, har i et intervju uttalt: "Som overlege ved fengslene i Oslo både under og etter okkupasjonstiden kan jeg bekrefte at aldri var vilkårligheten og overgrepene større mot fanger enn etter at freden brøt løs i 1945. Det er sannheten. Selv har jeg behandlet så mange "landssvikfanger" for voldelige overgrep at jeg vet hva jeg snakker om..."

Akershus var en hatets arena, står det ganske riktig i artikkelen, ikke minst etter frigjøringen. "Vinnerne, de torturerte" var blitt torturistene. Eller var det andre enn dem som virkelig hadde lidd som ble det? Den som selv hadde gjennomlevd tortur, sa: "Hva dere enn gjør, ikke la demulte eller lide."

Torturen på Akershus av tyskernes bøddel Oscar Hans beskrives. Selv om sykepleierne ikke likte det, sier de begge at de ikke "blandet seg borti slikt". Var det forenlig med deres yrkesetikk?

Oscar Hans ble ikke henrettet slik det står i artikkelen. Høyesterett opphevet dødsdommen over ham høsten 1947. Det er ingen grunn til å tro at han folte seg beskjæmmet over hva han hadde gjort da han forlot Norge. Han hadde ingen grunn til å mene at nordmenn var bedre enn tyskerne.

I.C. Stridsklev

QUISLINGS siste dager

DEMOKRATI

Praktisk talt alle nordmenn sverger til demokratiet som styreform. Har vi imidlertid forstått hva det innebærer? Har vi utviklet et demokratisk sinnelag?

For mange, og paradoksalst nok svært mange politikere, kan det synes som om det mer eller mindre bare er en floskel.

I forbindelse med siste fylkestings- og kommunvalg gikk et av partiene fram med stormskritt. At de andre partiene for valget sterkt og nærmest i flokk, gikk imot dette partiet, er selvsagt greit og innenfor demokratiets spilleregler. Når nå disse andre partiene etter valget gjør hva de kan for å distansere seg, til dels ved rene trakasserier, er det en helt annen sak. Hvis en kvart million velgere ikke skal hores og deres meninger ikke reflekteres i de nærmeste fire års styresett, er det noe totalt galt hos den andre parten.

Hvis innstillingen er den at en ikke vil ha disse "elementene", om de så slettes etter en, er det virkelig fare for demokratiet.

Eldre velger

SADISTER I ALLE LEIRE

Bladets artikler om Quislings siste dager var meget gode og interessante. Artiklene hadde også opplysninger som lite er kommet fram, selv i mursteinstunge bind. At Quisling matte gå rundt i for store bukser, var forstemmende lesing og gir den norske stat liten ære. Da Stalin utryddet sine motstandere ved Moskva-prosessene i 1936-38, ble den samme taktikken brukt. For å latterliggjøre de tiltalte, hadde de for store bukser, som de stadig matte holde oppe.

At de innsatte gestapofolkene ble plaget langt utover det tillatte, viser at det finnes sadister i alle leire, bare de får slippe til.

Overskriften "Han var for feig til å begå selvmord" burde bladet spart seg. Når ble det en heltedad, eller stort, å begå selvmord? Er det ikke stikk motsatt? Det vil i hvert fall jeg hevde. Når vi leser om dystre selvmordsstatistikker for tiden, spesielt blant ungdom, må vi vokte oss vel med å gi noe så trist og dumt et skjær av riktig handling. kst